

2024: de menys a més

El 2024 comença amb unes perspectives relativament favorables. És cert que diversos indicadors suggereixen que el ritme de creixement s'està desaccelerant als principals països desenvolupats i que, probablement, el to es mantindrà feble uns mesos més. Però tot fa pensar que els factors que frenen el ritme d'avanç s'aniran esvaint en els propers trimestres, i això hauria de donar pas a un dinamisme creixent de l'economia, tant a nivell global com també a l'economia espanyola. Rere aquest escenari, hi ha cinc hipòtesis clau que s'han de complir.

En primer lloc, el 2024, s'espera que el cicle inflacionista es pugui donar gairebé per tancat. La reducció de les pressions inflacionistes ja s'ha anat materialitzant en els últims mesos, i la contenció dels preus de l'energia i de les primeres matèries, juntament amb uns efectes de segona ronda limitats, permet un cert optimisme. Així, als EUA, s'espera que la inflació se situï al voltant del 2,0% cap a la meitat de l'any i que continuï reculant durant el segon semestre, fins a tancar el 2024 per sota de l'objectiu de la Fed. A la zona de l'euro, el patró podria ser similar, tot i que és probable que la moderació sigui una mica més lenta i que es tanqui l'any amb una taxa lleugerament superior al 2,0%.

La segona hipòtesi clau de l'escenari, i que està estretament relacionada amb la primera, és que les condicions financeres es relaxaran al llarg de l'any. Fins a la data, l'actuació de la Fed i del BCE, que, en tot moment, han recalcat la necessitat d'assegurar el control de la inflació, ha estat molt prudent. Però la millora de les perspectives en aquesta dimensió ja va propiciar, al final del 2023, una correcció notable en les expectatives de tipus d'interès cotitzades als mercats financers. En els propers mesos, a mesura que les taxes d'inflació es vagin acostant a l'objectiu del 2,0%, és d'esperar que els principals bancs centrals comencin a reduir els tipus d'interès de referència. Tot això alleujarà la pressió que pateixen moltes empreses i famílies i facilitarà que l'economia comenci a guanyar tracció en la segona meitat de l'any.

Un altre factor de suport perquè l'activitat resisteixi els efectes de l'ensopegada actual és la bona evolució del mercat laboral, el qual sol reaccionar amb un cert retard a l'evolució de l'activitat. Només quan es prolonga l'afebliment de l'economia, les empreses ajusten la plantilla. Això podria fer témer que la situació actual, si es mantingués, donés pas a una certa destrucció d'ocupació en els propers trimestres. No obstant això, si es mantenen les expectatives que la desacceleració econòmica serà moderada i transitò-

ria i que la demanda aviat començarà a guanyar tracció, el mercat laboral es podria mantenir com un factor de suport. És poc probable que les empreses ajustin plantilles per a un període de temps breu, ateses les dificultats per trobar treballadors que es reporten a molts sectors.

Un dels principals riscos de l'escenari econòmic global procedeix de la Xina. La majoria de cases d'anàlisis, inclosa CaixaBank Research, assumeixen que el profund ajust que està experimentant el seu sector immobiliari, amb caigudes en el volum de compravendes que superen el 40%, succeirà sense que la resta de sectors es vegin excessivament afectats. Fins a la data, les mesures adoptades per l'Executiu xinès han estat efectives, i el conjunt de l'economia ha continuat creixent a bon ritme. S'espera que aquest escenari es mantingui durant l'any, però el repte que queda per davant és important, i qualsevol ensurt podria tenir repercussions a nivell global.

Finalment, el principal interrogant perquè es compleixi l'escenari econòmic global procedeix de la geopolítica. En general, s'assumeix que els conflictes actius, com la guerra a Ucraïna i entre Israel i Hamàs, no aniran a més. Això és de summa importància, no solament pel drama humà que generen, sinó també per les repercussions que poden tenir en l'economia global, perquè pressionin el preu de les primeres matèries o dificultin les principals rutes comercials.

Com és habitual en els últims anys, la incertesa que envolta l'escenari de previsions és molt elevada, però les hipòtesis de treball que avui dia semblen més raonables permeten ser cautelosament optimistes. Malgrat que l'any comença amb diversos indicadors apuntant cap a una moderació en el ritme de creixement, el 2024 hauria d'anar de menys a més.

Oriol Aspachs